

Hanghedegården / Ustrupgården

Vejen der fører til Hanghedegården, tager sin begyndelse på Ristrupvej. Vejen er i dag en privat vej og tilhører Ristrup. Vejen fortsætter i vestlig retning. Grusbjergskoven paceres ca. 400 meter længere fremme, på syd siden af Hanghedevejen.

Umiddelbart på modsatte side af vejen, ligger et lille skovhoved, det kaldes på *Sabrowsk* (Pe` Tommesses howed) – oversat Peter Thomassens hoved.

På vejen videre frem passeres Lilleåen. Åen har sit udspring ude i Lading enge. Efter 35 km. åløb, har Lilleåen sit udløb i Gudenåen syd for Langå. Umiddelbart efter at have paceret Lilleåen, har der frem til 1700-tallet ligget en gård vest for vejen, der hed Ustrupgården. Følg fortsat Hanghedevejen ind i skovbrynet, op ad den stejle grusvej mod nord. I det nordlige skovbryn har Hanghedegården ligget. Gården bestod af tre udlænger og et fritliggende stuehus syd for udlængerne. De to af længerne var staldlænger, placeret syd / nord og øst / vest, den tredje længe var en lade længe placeret syd / nord.

I tiden før det blev almindeligt at tærsk korn og frøafgrøder med mejetærsker, blev kornet på Hangheden høstet med selvbinder, og kørt i laden på Hanghedegården. Her i laden stod der, (efter herregårds størrelser), et mindre tærskværk og en ballepresser. Kornet og halmen blev kørt til Ristrup med hestevogne. Der blev etableret et særligt spor inde mellem træerne i skoven. Grunden hertil var, at hestene ikke kunne holde vognene med halm, ned ad den stejle Hanghedevejen. Her inde mellem træerne var der mere fladt og muldet.

En del af arealerne på Hanghedegården var tidligere udlagt med græs, beregnet for afgræsning af ungkreaturer. Der var åbent til den ene staldlænge, så ungdyrene kunne få mulighed for at få lidt stråfoder som dessert. Der var naturligvis også en brønd, hvor der kunne hentes vand. Både for dem der boede i stuehuset, men også for vanding af kreaturerne. Der var i forbindelse med brønden etableret et selvvandingsanlæg, hvor kreaturerne selv kunne pumpe drikkevand op i en lille drikkeskål. Ofte boede der en af gårdens husmænd i stuehuset, som så havde opsyn med dyrene. Det var nu ikke et særligt eftertragtet sted at bo, der var ikke noget el tilført stedet, der var så til gengæld heller ikke nogen trafikstøj.

Brønden og ajlebeholderen blev sløjftet engang i tresserne. Brønden lå placeret sydvest for stuehuset, og ajlebeholderen lå placeret centralt på gårdspladsen. Den nu tildækkede ajlebeholder, rummer sandsynligvis en del af avlsbygningerne. En tidligere godsejer lod opføre en jægerstue på byggetomten. Beretningen her er skrevet som erindringer af en tidligere landvæsenselev, der startede på Ristrup den 1. november 1949

Navnet Hangheden er oprindeligt det som navnet antyder, nemlig et rettersted. Tilmed centralt beliggende for området, og dog med en passende afstand mellem lokaliteterne Sabro, Norring og Skjoldelev. Der er ikke foretaget henrettelser på stedet efter 1620, hvilket kan aflæses i Sabro sogns kirkebøger. Hvis der havde været foretaget henrettelser efter 1620 havde præsten ført det i kirkebogen.

En nærliggende høj hedder tilmed "Hanghøj"

Ustrupgården bliver nedlagt engang i 1600 / 1700-tallet. Det brugbare tømmer, og andre brugbare byggematerialer, blev brugt til opførelse af en gård nord for Ustrupskoven, på de dengang tilstødende hede arealer. Det må absolut være Hanghedegården der bliver opført på den tid.

I Godsejer Thøger Reenbergs skøde på Ristrup i 1703 omtales Hanghedegården som en selvstændig del af hovedgården Ristrup. Sandsynligvis en fæstegård under Ristrup. I forbindelse med en hoverisag hedder det, at Hanghedens jorder tidligere har været dyrket sammen med Ristrups jorder. Tilbage i tiden da Ustrupgården var i selveje, en såkaldt (Enstedtgård), blev Hanghedegården bortfæstet til ejerne på Ustrupgård.

Skovfoged Peter Madsen, blev den første beboer på den nye Hanghedegården omkring starten af 1700-tallet. Hanghedegården blev en slags tjenestebolig under Ristrup, idet de efterfølgende fæstere samtidig var skovfogeder. Familien Kaae, som kom til at bo på Hanghedegården i et par generationer, kom fra en af Ristrups fæstegårde i Geding.

Godsejer Ree ansøgte rentekammeret i 1835 om tilladelse til at drive jorden på Hanghedegården sammen med Ristrup jorder, hvilket blev bevilget.

Men det var under forudsætning af, at han ville udstede og underskrive en deklARATION, at der på Ristrup hovedgård,

Ingensinde ville blive forrettet hoveri, af gårdbrugende bønder

Deklarationen blev udstedt af godsejer G. Cohen den 4. juli 1836.

I dag bliver Hanghedegården drevet sammen med Ristrup Hovedgård.

Også Ustrupskoven henhører under Ristrup. Tæt ved Niels Ebbesens Eg, finder man matrikelskellet mellem Ristrup Hovedgårds skovparcel Ustrupskoven, og Frijsenborgs skovparcel Norringris skoven.

Til denne beretning er der hentet udpluk af Ristrup bogen, skrevet af den nu afdøde tidligere Rektor P.V. Christiansen.

Safa. Lok hist
v.b.